

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4101-27-01/2012

P/12/106

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin

T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66

lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/106 - System opieki nad dziećmi do lat trzech.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Krystyna Czerniak-Makowska, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 83620 z dnia 17.10.2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki, Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marcin Zydorowicz, Wojewoda Zachodniopomorski od 29.11.2007 r. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, działalność Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego (ZUW) w zakresie realizacji resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat trzech „Maluch” (zwanego dalej Programem Maluch) w latach 2011-2012 (do dnia zakończenia kontroli).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższą ocenę uzasadnia:

- właściwe przygotowanie ZUW do wykonywania zadań związanych z realizacją Programu Maluch,
- prawidłowe kwalifikowanie ofert i zawieranie porozumień z gminami,
- przestrzeganie ustalonych zasad finansowania Programu Maluch,
- sprawowanie właściwego nadzoru nad jego realizacją, poza przypadkiem niezwyfikowania 1 sprawozdania złożonego w styczniu 2012 r. przez Gminę Miasto Szczecin (spośród 8 z realizacji zadań w 2011 r., złożonych przez 7 gmin), dotyczącego wyposażenia nowej placówki, w którym zostały wykazane wydatki pokryte z dotacji w 50,87%, a środki własne stanowiły 49,13% całkowitych kosztów realizacji zadania. Na podstawie wystąpienia pokontrolnego Wojewody Zachodniopomorskiego z 30.11.2012 r. Prezydent Szczecina został zobowiązany do zwrotu do budżetu państwa kwoty 1.623,23 zł (wraz z należnymi odsetkami) w związku z przekroczeniem dopuszczalnego 50% poziomu sfinansowania z dotacji zadania związanego z zakupem wyposażenia nowego żłobka.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Realizacja przez Wojewodę Zachodniopomorskiego (Wojewodę) Programu Maluch

1. Prawidłowość kwalifikowania ofert

Opis stanu
faktycznego

W latach 2011-2012 zadania związane z realizacją Programu Maluch należały do właściwości Wydziału Spraw Społecznych ZUW.

(dowód: akta kontroli str. 6, 7, 10)

Wg sprawozdań przekazywanych przez Wojewodę do Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Ministra PiPS) niezaspokojone zapotrzebowanie na miejsca w instytucjach opieki nad dzieckiem do lat trzech w województwie zachodniopomorskim wynosiło: na 30.09.2011 r. – 1.395 miejsc w żłobkach, 132 w klubach dziecięcych; na 31.12.2011 r. – 1.383 w żłobkach, 16 w klubach dziecięcych oraz na 30.06.2012 r. - 943 miejsca w żłobkach i 9 miejsc w klubach dziecięcych.

(dowód: akta kontroli str. 12-18)

W odpowiedzi na ogłoszenia konkursowe Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (MPIPS) - w ramach realizacji Programu Maluch – do Wydziału Spraw Społecznych ZUW wpłynęło (w okresie od 18.04.2011 r. do 15.06.2012 r.) łącznie 11 ofert od 8 (spośród 114) gmin województwa zachodniopomorskiego, z tego:

- w 2011 r. 7 gmin złożyło 8 ofert, w tym: 6 ofert w ramach 1 edycji Programu Maluch 2011 (w 1 turze) Gminy Miasta: Białogard, Koszalin, Świnoujście, Szczecin (2 oferty) i Gmina Karlino oraz 2 oferty w ramach 2 edycji - Miasto Kołobrzeg (w 2 turze) i Miasto Szczecinek (w 3 turze),
- w 2012 r. 3 gminy złożyły 3 oferty w ramach postępowania konkursowego Programu Maluch 2012, z tego w 1 turze Gminy Miasta: Szczecin i Szczecinek, w 2 turze Gmina Kamień Pomorski.

(dowód: akta kontroli str. 19-21)

Wszystkie oferty (11) złożone Wojewodzie do 15.06.2012 r. dotyczyły instytucji opiekuńczo-edukacyjnej dla małych dzieci prowadzonej w formie żłobków. Złożono je terminowo, na wymaganych formularzach. Oferty zawierały dane i informacje, określone w części A i B wzoru oferty konkursowej.

(dowód: akta kontroli, str. 20-39)

W latach 2011-2012 (do 15.06.) gminy zachodniopomorskie wnioskowały o dotacje w ramach Programu Maluch na łączną kwotę 2.637.858 zł, w tym: 2.338.671 zł na dofinansowanie wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne (z § 6330) oraz 299.187 zł na wydatki bieżące (z § 2030), z tego:

- w 2011 r. na dofinansowanie realizacji 8 zadań na łączną kwotę 1.392.781 zł (1.137.954 zł z § 6330 i 254.827 zł z § 2030) dotyczących: budowy i wyposażenia 1 żłobka, adaptacji pomieszczeń i wyposażenia 5 żłobków, wyposażenia 1 żłobka; przy czym Gmina Miasto Szczecin w odrębnych ofertach występowało o dofinansowanie tego samego żłobka, tj. wydatków inwestycyjnych, ujętych w planie finansowym Urzędu oraz wydatków bieżących, ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej „Żłobki Miejskie”,
- w 2012 r. (do 15.06.) na dofinansowanie 3 zadań na łączną kwotę 1.245.077 zł (1.200.717 zł z § 6330 i 44.360 zł z § 2030) związanych

z: rozbudową i przebudową istniejącego żłobka, przebudową lokalu użytkowego i zakupem wyposażenia w celu utworzenia nowego żłobka wraz z zagospodarowaniem placu zabaw oraz dostosowaniem pomieszczeń budynku na potrzeby nowego żłobka integracyjnego i zakupem wyposażenia.

(dowód: akta kontroli str. 20-23)

W 10 ofertach (z 11 złożonych Wojewodzie) gminy wnioskowały o dofinansowanie do 50% całkowitych kosztów realizacji poszczególnych zadań. Gmina Kamień Pomorski wnioskowała (w 2012 r.) o dofinansowanie w wysokości 70% zadania związanego z utworzeniem instytucji zapewniającej opiekę nad dziećmi, w tym nad dziećmi niepełnosprawnymi lub wymagającymi szczególnej opieki, co było zgodne z warunkami dofinansowania zadań w ramach Programu Maluch.

Wszystkie 11 ofert gmin zostało zakwalifikowanych do dofinansowania przez Wojewodę, po analizie ich kompletności i poprawności sporządzenia przez pracownika Wydziału Spraw Społecznych ZUW. Zestawienia ofert zakwalifikowanych w 2011 i 2012 r. w poszczególnych edycjach i turach Programu Maluch Wojewoda przekazywał do MPiPS w terminach określonych przez Ministra PiPS w ogłoszeniach konkursowych.

W 11 ofertach zachodniopomorskich gmin przyjętych w latach 2011-2012 w ramach Programu Maluch zakładano utworzenie ogółem 415 nowych miejsc opieki dla małych dzieci w 10 żłobkach (w 8 gminach).

MPiPS nie odrzuciło żadnej propozycji gmin, przekazanej przez Wojewodę, dotyczącej dofinansowania w ramach Programu Maluch.

(dowód: akta kontroli str. 20-23, 40-42)

Ryszard Mićko, Wicewojewoda (w.z. Wojewody) w wyjaśnieniach wskazał, że niewielkie zainteresowanie gmin z terenu województwa zachodniopomorskiego uczestnictwem w realizacji Programu Maluch w 2011 r. wynikało z terminu ogłoszenia konkursu. Wymagany wkład własny od gmin, które były już po uchwaleniu budżetów, nie pozwalał na przystąpienie do konkursu gminom, które nie miały wcześniej zaplanowanych środków na ten cel w swoich budżetach. Do konkursu przystąpiły te gminy, które były w trakcie realizacji zadania lub planowały jego realizację w 2011 r. (wcześniej niż pojawiło się ogłoszenie o konkursie). Sygnały z gmin wskazały także na trudności gmin w bieżącym utrzymaniu już funkcjonujących żłobków. Dlatego nie było zainteresowania tworzeniem nowych miejsc żłobkowych zarówno w 2011 jak i w 2012 r. Wskazanie na możliwości pozyskiwania środków z funduszy europejskich na pokrycie kosztów utrzymania dziecka poprzez projekty na rzecz promocji równych szans kobiet i mężczyzn oraz godzenia życia zawodowego i rodzinnego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 - w konkursie z zakresu wdrażania i upowszechniania rozwiązań służących godzeniu życia zawodowego i rodzinnego - nie zmieniło stanowiska gmin. Umieszczenia przez Wojewodę na stronie internetowej ZUW informacji o ogłoszonych konkursach zarówno w 2011 i 2012 r. oraz ich wysyłanie bezpośrednio do wszystkich gmin województwa nie zwiększyło zainteresowania programem.

(dowód: akta kontroli str. 44, 46)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności ZUW w zakresie kwalifikowania ofert złożonych przez gminy nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Prawidłowość zawierania porozumień z gminami i przestrzeganie zasad finansowania Programu Maluch

Opis stanu
faktycznego

Po ogłoszeniu przez MPiPS zestawienia ofert zakwalifikowanych do dofinansowania w ramach postępowań konkursowych Programu Maluch Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej ZUW przekazywał gminom pisemne informacje o zakwalifikowaniu zadania określonego w każdej z ofert do dofinansowania w formie dotacji celowej z budżetu państwa i występował o dostarczenie do ZUW (w terminie określonym w tym piśmie) dokumentów niezbędnych do zawarcia w 2011 r. porozumienia (a w 2012 r. umowy) w sprawie dotacji, tj.: oświadczenia o przyjęciu dotacji, uaktualnionego harmonogramu rzeczowo-finansowego realizacji zadania, kosztorysu szczegółowego, pozwolenia na budowę, potwierdzenia prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane. W przypadku dotacji na dofinansowanie wydatków bieżących wymagane dokumenty obejmowały: oświadczenie o przyjęciu dotacji, uaktualniony harmonogram i kosztorys realizacji zadania. Uaktualniony harmonogram oraz kosztorys realizacji zadania dostosowany do otrzymanej kwoty dotacji były załącznikiem stanowiącym integralną część porozumienia/umowy. Wszystkie gminy złożyły prawidłowe oświadczenia o przyjęciu dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 50)

W okresie od 28.06.2011 r. do 29.10.2012 r. Wojewoda zawarł 8 porozumień (w 2011 r.) i 3 umowy (w 2012 r.) – łącznie z 8 gminami - w sprawie udzielenia wsparcia na finansowanie 11 gminnych projektów dotyczących rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 na łączną kwotę 2.637.858 zł, z tego z przeznaczeniem na dofinansowanie wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne (z § 6330) – 2.338.671 zł oraz wydatków bieżących (z § 2030) - 299.187 zł.

W 2011 r. 8 porozumień (z 7 gminami) było podpisywanych przez Wojewodę w terminie od 40 do 67 dni od dnia ogłoszenia przez MPiPS poszczególnych list ofert zakwalifikowanych do dofinansowania. Porozumienia zawierały m.in. zobowiązania Wojewody do przekazania dotacji celowych z budżetu państwa niezwłocznie po ich otrzymaniu z Ministerstwa Finansów oraz warunki wykorzystania tych dotacji. Gminy zobowiązane do dostarczenia do ZUW (poza oświadczeniem o przyjęciu dotacji) niezbędnych dokumentów w celu podpisania porozumień przedkładały je w terminie od 13 do 46 dni od dnia ogłoszenia ww. list.

(dowód: akta kontroli str. 48-51)

W 2012 r. Wojewoda podpisał 3 umowy, z tego 2 umowy, dotyczące dofinansowania ofert Miast: Szczecina i Szczecinka, zakwalifikowanych przez MPiPS 19.04.2012 r., zostały podpisane odpowiednio 11.07. i 13.08.2012 r. (po 83 i 116 dniach), po dostarczeniu przez te gminy wymaganej dokumentacji odpowiednio 7.05. i 25.07.2012 r.

Umowa o dofinansowanie oferty Gminy Kamień Pomorski, zakwalifikowanej przez MPiPS 3.08.2012 r. została podpisana 29.10.2012 r. Gmina dostarczyła do ZUW część niezbędnych dokumentów 22.08.2012 r. W piśmie z 22.08.2012 r. Burmistrz Kamienia Pomorskiego poinformował, że pozostałe dokumenty związane z pozwoleniem na budowę zostaną przesłane niezwłocznie, po wyłonieniu wykonawcy w procedurze przetargowej. Wojewoda przesłał umowę Gminie 19.10.2012 r. (którą Gmina podpisała 29.10.2012 r.).

(dowód: akta kontroli str. 49-51)

Z up. Wojewody Piotr Domagalski, Zastępca Dyrektora Wydziału Spraw Społecznych ZUW, w wyjaśnieniach w sprawie przyjętych zasad i terminów

podpisywania porozumień/umów wskazał, że w ogłoszeniach konkursowych nie określono szczegółów w sprawie terminów podpisywania porozumień z gminami na wsparcie finansowania gminnych projektów dotyczących rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3. Gminy były zobowiązane do dostarczenia do ZUW niezbędnych dokumentów w celu podpisania porozumień, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia na stronach internetowych MPiPS listy ofert zakwalifikowanych do dofinansowania. Wśród dokumentów wskazano: oświadczenie o przyjęciu dotacji oraz uaktualniony harmonogram i kosztorys realizacji zadania. Wszystkie gminy, których oferty zostały zakwalifikowane, dostarczyły oświadczenia o przyjęciu dotacji w wymaganym terminie. Natomiast dostarczenie pozostałych dokumentów zależało od stopnia zaawansowania poszczególnych gmin w realizacji zadania. Mimo wcześniejszego ogłoszenia na stronach internetowych MPiPS listy ofert zakwalifikowanych do dofinansowania, MPiPS wystosowało pismo do ZUW informujące o podziale środków na realizację powyższego zadania dopiero 20.06.2011 r. Wojewoda przesłał porozumienia do podpisu gminom 28.06.2011 r., natomiast daty podpisania porozumień wynikają z terminów podpisania ich przez gminy. Ponadto Miasta: Koszalin i Szczecinek poinformowały, że zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych, wyłonią wykonawców w terminach późniejszych, natomiast Miasto Kołobrzeg wniosło - po przesłaniu porozumienia do podpisania – o zmianę terminu zakończenia realizacji zadania, co wydłużyło termin podpisania porozumienia. Podobnie w 2012 r. - po ogłoszeniu przez MPiPS na stronach internetowych listy ofert zakwalifikowanych do dofinansowania 19.04.2012 r., gminy dostarczyły oświadczenia o przyjęciu dotacji w wymaganym terminie. Pismo informujące o podziale środków MPiPS wystosowało dopiero 31.05.2012 r., a Miasto Szczecin przedłożyło wymagane dokumenty 22.05.2012 r.; Miasto Szczecinek wraz z przesłaniem oświadczenia o przyjęciu dotacji poinformowało, że pozostałe dokumenty zostaną przesłane po rozstrzygnięciu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (wymagana dokumentację dostarczono 25.07.2012 r.). Oferta Kamienia Pomorskiego została zakwalifikowana przez MPiPS 3.08.2012 r., ale pismo informujące o podziale środków zostało wystosowane przez MPiPS 9.08.2012 r. (Gmina dostarczyła do ZUW część dokumentów w dniu 22.08.2012 r. i uzupełniała je w terminach późniejszych).

(dowód: akta kontroli str. 64-66)

Zgodnie z zawartymi porozumieniami i umowami (do 29.10.2012 r.) w wyniku realizacji zadań w ramach Programu Maluch powinno powstać ogółem 415 nowych miejsc opieki dla małych dzieci w 10 żłobkach w 8 gminach województwa zachodniopomorskiego, z tego: 256 miejsc w 2011 r., 32 miejsca do końca 2012 r. i 127 miejsc w 2013 r.

Termin realizacji 8 zadań (i wykorzystania dotacji) określonych w porozumieniach podpisanych w 2011 r. nie przekraczał dnia 31.12.2011 r., a termin rozpoczęcia działalności żłobków dnia 1.03.2012 r. Prace dotyczące rozbudowy i przebudowy 3 żłobków objętych umowami z 2012 r. zaplanowano w latach 2012-2013, co było zgodne z warunkami określonymi w załączniku nr 1 do ogłoszenia konkursowego w sprawie Programu Maluch, realizowanego w 2011 r. oraz w Regulaminie konkursu „Maluch 2012”.

(dowód: akta kontroli str. 50-51)

W 2011 r. Wojewoda przekazywał gminom dotacje celowe (łącznie 1.392.781 zł) w kwotach wynikających z zawartych porozumień oraz w terminach umożliwiających ich wykorzystanie na realizację zadań, tj. dotyczące porozumień:

- podpisanych od 28.06. do 4.07.2011 r. – w dniu 18.07.2011 r. 3 gminom: Karlino, Miasto Białogard, Miasto Szczecin (na dofinansowanie realizacji 4 zadań),

- podpisanych z Miastami: Koszalin i Świnoujście 18.07. i 25.07.2011 r. – w dniu 3.08.2011 r.

Środki w wysokości 1.356.579 zł na realizację ww. porozumień Wojewoda uzyskał na podstawie decyzji Ministra Finansów z dnia 7.07.2012 r., na wniosek Wojewody z 24.06.2011 r.

Miastom: Kołobrzeg i Szczecinek dotacje zostały przekazane 5.10. i 31.10.2011 r. (na realizację porozumień podpisanych odpowiednio 27.09. i 20.10.2011 r.) w kwotach odpowiednio 13.752 zł i 22.450 zł, ze środków przekazanych Wojewodzie na podstawie decyzji Ministra Finansów odpowiednio z 26.09. i 13.10.2011 r., na wnioski Wojewody z 7.09. i 30.09.2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 67, 70, 72)

W 2012 r. dotacje zostały przekazane Miastom: Szczecin i Szczecinek odpowiednio 24.07. i 11.09.2012 r. (na podstawie umów podpisanych odpowiednio 11.07. i 13.08.2012 r.), Wojewoda wnioskował o te środki 8.06.2012 r.

Do dnia zakończenia kontroli nie zostały przekazane środki przyznane Gminie Kamień Pomorski w wysokości 7.371 zł, zabezpieczone w budżecie Wojewody Zachodniopomorskiego (na wniosek Wojewody z 27.09.2012 r.). Mimo podpisania umowy 29.10.2012 r. w sprawie dofinansowania realizacji zadania pn. „Żłobek integracyjny w Kamieniu Pomorskim”, w cyklu dwuletnim w latach 2012-2013, Gmina wystąpiła z wnioskiem 22.11.2012 r. o zmianę terminu wykorzystania przyznanych środków (które powinny być wydatkowane na realizację ww. zadania do 31.12.2012 r.) i umożliwienie ich wykorzystania w 2013 r. Gmina wskazała na problemy związane z przygotowywanym projektem budowlanym. Zastępca Dyrektora Wydziału Spraw Społecznych ZUW poinformował Burmistrza Kamienia Pomorskiego (pismem z 28.11.2012 r.), że zgodnie z pkt 7.3.1. Regulaminu konkursu „Maluch 2012” termin wykorzystania dotacji nie może być dłuższy niż do dnia 31 grudnia roku budżetowego, w którym przyznano dotację; zatem wystąpił o potwierdzenie przez Gminę celowości przekazania jej w 2012 r. przyznanych środków (w wysokości 7.371 zł) na realizację ww. zadania.

(dowód: akta kontroli str. 68-69, 74-79)

W 2011 r. 7 gmin zrealizowało 8 zadań (dotyczących 7 żłobków) w ramach Programu Maluch 2011 i 5 gmin wywiązało się z obowiązku uruchomienia instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w terminach określonych w porozumieniach, tj. 5 żłobków zostało wpisanych do właściwych rejestrów w 2011 r.

Gmina Karlino uzyskała zgodę Wojewody (na podstawie 2 aneksów z: 30.11.2011 r. i 27.05.2012 r.) na uruchomienie żłobka w terminie do 30.06.2012 r., pod warunkiem wykorzystania do końca 2011 r. w całości przekazanej dotacji celowej (104.940 zł) oraz wniesienia przewidywanego wkładu własnego w wysokości co najmniej 200.000 zł. Możliwość przesunięcia terminu uruchomienia żłobka ZUW uzgadniał z Departamentem Polityki Rodzinnej MPiPS. Burmistrz Karlina wnioskował o przesunięcie terminu uruchomienia żłobka z powodu stwierdzenia przez wykonawcę zadania wad i usterek budynku, których projektant nie był w stanie przewidzieć na etapie prac projektowych. Wystąpiła konieczność wykonania prac dodatkowych (rozbiórkowych i odtworzeniowych), które spowodowały wydłużenie okresu realizacji przebudowy budynku (przedszkola, w którym tworzone pomieszczenia dla potrzeb żłobka), w tym wykonania prac termomodernizacyjnych. Faktycznie żłobek został wpisany do właściwego rejestru i uruchomiony 3.07.2012 r. (zamiast 30.06.), bowiem dopiero w tym dniu Gmina uzyskała wymagane opinie: Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego i Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej.

(dowód: akta kontroli str. 80, 82-87, 89-95)

Miasto Białogard wykonało zadanie polegające na adaptacji pomieszczeń Przedszkola Miejskiego nr 3 w Białogardzie na potrzeby żłobka w terminie określonym porozumieniem z 4.07.2011 r. (tj. do 31.11.2011 r.) i w umownym terminie uruchomiono nowe miejsca opieki nad małymi dziećmi (od 2.01.2012 r.), jednak w grupie żłobkowej funkcjonującej w ramach Przedszkola. W związku z pismem Zastępcy Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej ZUW z 29.11.2011 r., w którym wskazano, że żłobek nie może funkcjonować w ramach przedszkola i musi spełniać wymagania określone w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 i rozporządzeniu Ministra PiPS², Zastępca Burmistrza Białogardu poinformowała Wojewodę, pismem z 16.01.2012 r., że organy Miasta Białogard są na etapie przygotowywania stosownej uchwały, a żłobek zacznie funkcjonować jako wyodrębniona jednostka organizacyjna od 1.09.2012 r. Powyższe zagadnienia zostały objęte kontrolą przez pracowników ZUW, przeprowadzoną 18.06.2012 r. W wyniku podjętych działań przez ZUW Rada Miejska Białogardu podjęła uchwałę w sprawie utworzenia żłobka i ustalenia jego statutu 11.07.2012 r., a Żłobek Miejski został wpisany do rejestru żłobków i klubów dziecięcych, prowadzonego przez Burmistrza w dniu 12.07.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 80, 96-98, 152-154)

W 2011 r. całkowity koszt zadań współfinansowanych ze środków Programu Maluch wyniósł 6.593.105 zł (po uwzględnieniu korekt 2 gmin do sprawozdań w zakresie wniesionego wkładu własnego); kwota dotacji stanowiła 21,06% (1.388.505 zł) poniesionych całkowitych wydatków, środki własne gmin 78,60% (5.182.150 zł) oraz środki partnera prywatnego (Szczecinka) 0,34% (22.450 zł). Niewykorzystana kwota dotacji 4.275,85 zł przez Miasto Szczecin została zwrócona terminowo na rachunek bankowy wydatków Wojewody wskazany w porozumieniu z 28.06.2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 67, 99)

Termin realizacji 3 zadań (dotyczących 3 żłobków) przez Miasta: Szczecin, Szczecinek i Kamień Pomorski, które otrzymały dofinansowanie w 2012 r., został określony w umowach odpowiednio do: 6.07.2013 r., 31.12.2012 r. i 31.12.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 81)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności ZUW w zakresie zawierania porozumień z gminami i przestrzegania zasad finansowania Programu Maluch nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Monitorowanie realizacji zadań finansowanych ze środków Programu Maluch

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z zawartymi w 2011 r. porozumieniami każda z gmin miała obowiązek przedłożyć Wojewodzie sprawozdanie z realizacji zadania w ciągu 30 dni od dnia jego zakończenia. Z wyjątkiem Miasta Koszalina 6 gmin złożyło sprawozdania dotyczące realizacji 7 zadań i wykorzystania dotacji do końca 2011 r. w wymaganych terminach.

(dowód: akta kontroli str. 80, 100)

W wyniku weryfikacji prawidłowości i rzetelności przedłożonych sprawozdań, przez starszego inspektora wojewódzkiego w Wydziale Spraw Społecznych, w przypadku sprawozdania Gminy Karlino stwierdzono wykazanie (w części II pkt 1-Kosztorys ze względu na typ kosztów) innych danych niż zaplanowanych w kosztorysie. Gmina

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 25 marca 2011 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych dotyczących żłobków i klubów dziecięcych (Dz.U. Nr 69, poz. 235).

złożyła korektę sprawozdania, a Zastępca Burmistrza Karlina wyjaśnił, że różnice wystąpiły w związku z przeprowadzonymi zamówieniami na roboty budowlane oraz na wyposażenie żłobka.

Z 2 sprawozdań złożonych przez Miasto Szczecin dotyczących budowy i wyposażenia nowej placówki nie zweryfikowano wykorzystania dotacji na zakup wyposażenia żłobka (w części II. Sprawozdanie finansowe), w którym zostały wykazane wydatki pokryte z dotacji w 50,87% (powyżej 50%), a środki własne stanowiły 49,13% całkowitych kosztów zadania.

(dowód: akta kontroli str. 107-109, 113-132)

W 2012 r. pracownicy ZUW przeprowadzili kontrole we wszystkich 7 gminach, którym przekazano dotacje w 2011 r., w okresie od 19.04.2012 r. (w Miastach: Koszalin i Świnoujście) do 6.09.2012 r. (w Gminie Karlino). Wystąpienia pokontrolne do 6 gmin zostały przekazane w terminie od 10.08.2012 r. (Prezydentowi Kołobrzegu) do 30.11.2012 r. (Prezydentowi Szczecina), a 28.11.2012 r. przesłano projekt wystąpienia pokontrolnego Burmistrzowi Karlina.

Kontrole przeprowadzane przez 4 osobowy zespół obejmowały m.in.: wykonanie zadania pod względem merytorycznym (w tym zgodność z Prawem budowlanym) i jego zgodność z ofertą, prawidłowość wykorzystania dotacji (w tym udzielanie zamówień publicznych) i jej rozliczenie, terminowość realizacji zadania i uruchomienia placówki, w tym prawidłowość wpisu placówki do rejestru prowadzonego w gminie. W 7 gminach nie stwierdzono nieprawidłowości mających wpływ na realizację Programu Maluch, a w 6 - skutkujących zwrotem dotacji przekazanej z budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 133-163)

Na podstawie wystąpienia pokontrolnego z 30.11.2012 r. Prezydent Szczecina został zobowiązany do zwrotu na rachunek Wojewody kwoty 1.623,23 zł (wraz z należnymi odsetkami) w związku z przekroczeniem dopuszczalnego 50% poziomu sfinansowania z dotacji zadania związanego z zakupem wyposażenia nowego żłobka (na podstawie porozumienia Nr M4/2011 z 28.04.2011 r.). Całkowity koszt realizacji tego zadania wyniósł 186.921,84 zł. Z dotacji przekazanej w wysokości 99.360 zł wykorzystano 95.084,15 zł zamiast 93.460,92 zł (niewykorzystane środki w wysokości 4.275,85 zł zostały terminowo zwrócone Wojewodzie, tj. 13.01.2012 r.).

(dowód: akta kontroli str. 53, 67, 107-110, 157-162)

Wojewoda przekazał do MPiPS 8.03.2012 r., tj. w terminie określonym przez MPiPS, sprawozdanie wojewódzkie z realizacji Programu Maluch za 2011 r. (wg stanu na 1 marca 2012 r.), a 27.04.2012 r. korektę tego sprawozdania. Zgodnie z zawartymi porozumieniami w 2011 r. planowano uzyskać 256 nowych miejsc opieki nad małymi dziećmi w województwie zachodniopomorskim, a uzyskano – wg sprawozdań gmin – 234, pozostałe 22 miejsca były w trakcie realizacji w Gminie Karlino (żłobek został uruchomiony od 3 lipca 2012 r.).

(dowód: akta kontroli str. 94, 100, 165-166)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Gmina Miasto Koszalin złożyła sprawozdanie z realizacji zadania - w okresie od 18.07. do 31.08.2011 r. - dopiero 19.12.2011 r. (zamiast 30.09.2011 r.), co było niezgodne z § 3 ust. 1 porozumienia nr M 3/2011 zawartego 18.07.2011 r., w którym określono, że Miasto sporządza sprawozdanie i dostarcza je Wojewodzie w ciągu 30 dni od dnia zakończenia zadania.

(dowód: akta kontroli str. 80, 100)

Piotr Domagalski, Zastępca Dyrektora Wydziału Spraw Społecznych ZUW (z up. Wojewody) wyjaśnił, że po stwierdzeniu braku sprawozdania z realizacji zadania z Miasta Koszalin, pracownik Wydziału telefonicznie przypomniał o konieczności jego sporządzenia. Nie było potrzeby podejmowania innych działań dyscyplinujących.

(dowód: akta kontroli str. 64, 66)

2. Nie zgłoszono uwag do sprawozdania przedłożonego Wojewodzie przez Gminę Miasto Szczecin z realizacji zadania dotyczącego wyposażenia nowej placówki – żłobka przy ul. Duńskiej mimo, że Gmina nieprawidłowo rozliczyła dotację z budżetu państwa otrzymaną na dofinansowanie tego zadania w wysokości 99.360 zł. W sprawozdaniu wykazano (w części II. Sprawozdanie finansowe, pkt 1 i 2, Kosztorys ze względu na typ kosztów oraz źródło finansowania zadania), że całkowite wydatki poniesione na realizację tego zadania wyniosły 186.921,84 zł, z tego ze środków własnych Gminy sfinansowano wydatki na kwotę 91.837,69 zł (49,13%) i z dotacji na kwotę 95.084,15 zł stanowiącą 50,87% całości kosztów realizacji zadania, co było niezgodne z § 1 porozumienia (nr M4/2011 zawartego 28.06.2011 r.) i ofertą (z 18.04.2011 r.), stanowiącą integralną część porozumienia, na podstawie której zadanie zostało zakwalifikowane do dofinansowania.

Zgodnie z porozumieniem wydatki pokryte z dotacji nie mogły przekroczyć 50% całkowitych kosztów realizacji tego zadania, tj. kwoty 93.460,92 zł. Kwota dotacji pobranej w nadmiernej wysokości, podlegająca zwrotowi do budżetu państwa wynosi 1.623,23 zł.

(dowód: akta kontroli str. 32-37, 53-54, 107-109)

Janusz Modrzejewski, starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Spraw Społecznych wyjaśnił, że 2 sprawozdania, złożone przez Gminę Miasto Szczecin z realizacji 2 zadań dotyczących budowanego żłobka miejskiego przy ul. Duńskiej w Szczecinie i jego wyposażenia zostały przyjęte, bowiem sprawdzono je pod kątem wykorzystania środków i zrealizowania zadania, a środki z dotacji przekazane łącznie na budowę żłobka i zakup wyposażenia nowej placówki nie przekraczały 50% kosztów realizacji zadania związanego z uruchomieniem żłobka. Ponadto Miasto dokonało zwrotu niewykorzystanej części dotacji w wysokości 4.275,85 zł w terminie, a nowe miejsca żłobkowe zostały uruchomione. Dopiero w czasie planowanej kontroli, przy analizie opisanych faktur dotyczących zakupu wyposażenia, przeprowadzonej w jednostce budżetowej „Żłobki Miejskie” okazało się, że nie zachowano procentowego udziału dotacji w całkowitych kosztach realizacji zadania publicznego (który winien wynosić nie więcej niż 50%).

(dowód: akta kontroli str. 40-42, 164)

NIK zauważył, że pracownicy ZUW stwierdzili nieprawidłowe rozliczenie dotacji w toku kontroli przeprowadzonej w Gminie Miasto Szczecin w dniu 7.05.2012 r., a wystąpienie pokontrolne do Prezydenta Szczecina (w którym zalecono zwrot dotacji pobranej w nadmiernej w wysokości na kwotę 1.623,23 zł) zostało podpisane dopiero 30.11.2012 r., tj. w trakcie kontroli NIK.

(dowód: akta kontroli str. 157-162)

IV. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³, wnosi o:

1. Prawidłową weryfikację rozliczeń z wykorzystania dotacji z budżetu państwa, przedstawianych w sprawozdaniach po zakończeniu realizacji zadania.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia grudnia 2012 r.

Kontroler
Krystyna Czerniak-Makowska
doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Dyrektor
Andrzej Donigiewicz

.....
podpis

.....
Podpis

³ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 j.t.